

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta.
Előfizetési ára :
1 évre 1 pengő.
Postatakarékptz.
számla 17.270 sz.

ALAPÍTOTTA : SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

SZERKESZTI : NÉMETH KÁROLY.

FELELŐS SZERKESZTŐ : NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősege: Lébény, Moson m.

Felelős kiadó : DRENYOVSKY JÁNOS Kíspeszt, Fő-tér 12., fsz. 2.

A misszió az egyház munkája.

(D. Dr. Ihmels Károly egyetemi tanár, a Lipcsei Misszió igazgatójának beszéde az egyetemes közgyűlésen. 1936. október 29.)

Nagy megtiszteltetésnek tekintem, hogy ezen az egyetemes közgyűlésen résztvehetek s hogy az egyetemes felügyelő úr itt olyan melegen üdvözölt. Németországban mindinkább szokásba megy, hogy az egyházi közgyűlésekre a misszió képviselőit meghívják s azok ott szóhoz jutnak. Oroszország balti tartományában a Lipcsei Misszió igazgatója, ha éppen ott tartózkodott, résztvevett az egyházi gyűléseken. Azonban tudtommal először történik meg, hogy a Lipcsei Misszió embere meghívást kapott a budapesti egyetemes közgyűlésre. Ezzel Önök igen szépen juttatták kifejezésre, hogy a Lipcsei Misszió 100 éves jubileuma alkalmából velünk együtt örülnek. Szívből mondom ezért köszönetet az egész misszió nevében is.

Köszönetemhez egy kérést szeretnék fűzni: legyen szabad ezt annak jeléül tekintenem, hogy a magyarországi evangélikus egyház a lutheránus misszió munkáját egyre fokozódó mértékben a saját ügyének tekinti.

1836. augusztus 17-ike fordulópontot jelent az európai kontinentális misszió történetében. Addig a misszió ügyét a felébredt keresztyéneknek szűk körei munkálták. Egészen természetesnek tartották, hogy a misszió munkájában csak a velők rokonérzelműek együttmunkálkodására számíthatnak.

Ellenben a Lipcsei Misszió megalapításával felébredt az a tudat, hogy a missziói parancs nem csupán az apostoloknak adott, nem is csupán a kiválasztott keresztyének egy kicsiny körének, hanem az egész gyülekezetnek. E szerint ma is nem csupán az egyes hívők felelősek a missziói parancs teljesítéséért, hanem felelős az egyház a maga egészében. Ennek felismerése nemcsak a misszióra nagyjelentőségű, hanem az egyházra magára is. Mert e szerint az egyház kapta Urától azt a megbízást, hogy az evangéliumot átszármasztassa egyik nemzedékről a másikra. De ezen az időben való átszármasztáson kívül a térben való terjesztést is megparancsolta az Úr. Vagyis megparancsolta a népek misszionálását. Ez a feladat *egyenlőjogú* az itthoni feladattal. Az egyház elkorcsosul, ha Urának megbízását nem teljesíti. Nagy örömeinkre szolgált az idei június havában tartott jubileumi ünnepélyünkön, hogy a püspök urak és más egyházi vezetők erről a felfogásukról

tettek bizonyosságot és tanuságát adták, hogy a gyülekezetek csak gazdagodtak a misszióban való közreműködés által.

Nagy örömmel hallottam ehez hasonló szavakat őexcellenciájának az egyetemes felügyelő úrnak szájából. Engedjék meg, hogy az általa mondottakat egyszersmind ígéretnek tekinthessem, hogy Magyarországon is az egyház a missziót mindinkább a saját ügyének fogja tekinteni.

És erre szeretnék új indítást adni. A gyülekezeteknek a misszió munkájában való részvétele csak akkor lesz egészen eleveendő, hogyha magyarországi misszionáriusok és nővérek is munkálkodnak Indiában és Keletafrikában. Éppen azért a soproni Theologus Otthonban és Szarvason, a leendő tanítónők előtt is hangoztattam, hogy kívánatos volna magyar misszionáriusok és misszionáriusnők kiküldése. Mostani körutamon láttam, hogy országuk mennyi háborús nyomorúságot élt át. A sok háború a magyart harcias nemzetté nevelte. Nem kétlem tehát, hogy a theologusok és a fiatal lelkészek közt akadnak férfiak, akik hajlandók és alkalmasak a szellemi vitézkedésnek arra a szolgálatára, amelynek próbája az indiai és afrikai missziói munka. Milyen nagy missziószeretet gyűlna ki így az Önök országában! De bizonyára az odakünn folyó munka is értékes erőket nyerne ezen a réven. A Lipcsei Misszió kezdettől fogva nem csak németországi misszionáriusokat küldött ki, hanem a német birodalom határain kívül fekvő egyházi területekről is. Mindig voltak köztük olyan férfiak és nők, akik nem német származásúak voltak.

Melegen megköszönöm eddigi közreműködésüket és szívből jövő jókívánataimat fejezem ki egyházuknak és a jelen egyetemes közgyűlésnek. Körutamon sok helyen láthattam az egyház építésére irányuló elszánt akaratot. A püspök urak és sok lelkész buzgó munkálkodnak a gyülekezetek lelki megújulásán és utána-mennek a szétszórt gyülekezeti tagoknak. Ezzel a buzgó munkával milyen sok lelket megtartottak az egyháznak! Sokakban él az erős hit, hogy a reformációban nekünk újra adatott evangéliom szolgálata nem lehet hiábavaló a jelenkorban sem. Új, eleven mozgalom jelentkezik egyházukban. Vajha ezek az erőfeszítések bőséges gyümölcsöt teremnének! Nagy áldás lenne ez gyülekezeteikre, sőt egész népükre. A magyarországi evangélikus egyház fénylő világossággá akar lenni. Ez javára válna a lutheránus misszióknak, sőt a lutheránus egyháznak az egész világon. Azért szívből kívánom: Isten áldja meg egyházukat! Isten áldja meg a mostani közgyűlés tanácskozásait is!

Gáncs Aladár síremlékére.

1936. október 28. d. u. 3 óra. Szomorú esős őszi délután sok jó barát és ismerős gyülekezett a Kerepesi uti temetőben egy fekete márványsírkő előtt: Gáncs Aladár sírjánál. December 11-én lesz egy éve, hogy váratlanul elszólította őt az Úr. Most újra

összehívott az ő sírja, s akik őt szerették, nem lettek kevesebben, hanem még nagyobb számban jelentek meg sírköve körül. Alig 10 hónap alatt összegyűlt a szükséges összeg, sőt annál több,

D. Dr. Ihmels Károly, a Lipcsei Misszió igazgatója is, ki épen Budapesten tartózkodott — a Lipcsei Misszió nevében koszorút helyezett annak a Gáncs Aladárnak a sírjára, kinek neve nemcsak itthon a mi szívünkben, hanem az ő szívükben is örökre fel van jegyezve. Áldott legyen az ő emléke. D. L.

Misszió és lelkészlak.

„Vita clerici, evangelium laici“ — így hangzik egy ősmert mondás: „A lelkész élete evangéliumhirdetés a világi ember számára.“ Ehelyett azt is lehetne mondani: „A lelkészlak prédikál a gyülekezetnek.“ Ez így van jó és rossz értelemben is. Az igazi lelkészlak világosság a gyülekezet gyertyartójában, hegyen épített város, a lelkész éppenúgy mint felesége, gyermekei és egész házanépe. Egy lelkészről azt mondotta ama gyülekezet egyik volt tagja, egyébként magasállású hivatalnok: „A szeretet apostolaként járt-kelt a gyülekezetben.“ Sok igazi papné eleven illusztráció az Úr Igéjéhez: „Arról ősmernék meg benneteket, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretitek.“ Sok lelkészlak lelke világítva és melegítve hat a gyülekezetben.

mit nevééről elnevezett alapítványra fogunk fordítani. Ebben a szeretetteljes adózásban is meglátszott, hogy „ő mindenki papja volt“ „és sok gyülekezet gondját hordozta beteg szívén.“ Ez az egyetlen magyarázata, hogy olyan gyorsan, szinte fillérekből összetevődött Gáncs Aladár sírköve.

Az egyszerű fekete obeliszken ennyi olvasható: mesteri Gáncs Aladár Evangélikus lelkész, vallásánár, az Ev. Misszióegyesület titkára. 1891—1935. — Az Úrnál lenni mindennél jobb.

A sírkőnél Németh Károly esperes, a misszióegyesület egyh. elnöke hirdette Isten igéjét Róm. 14, 7—9. versek alapján. Különös örömmünk volt az, hogy

A lelkészlak azonban más oldalról is prédikál. A nem igazi lelkészlak akadályozza a szószékről hirdetett evangélium hatását. Ha Isten Országát mint Szentlélek szerint való békességet és örömet prédikálják és a lelkészlak nem a misszió más mint igaztalanságot, békétlenséget és keserűséget — kétségtelenül vannak ilyenek is — hogyan hathat a prédikáció, még ha angyalok nyelvén szólna is!

A hirdetett evangélium egy része missziópredikáció. Misszió az Evangélium vetése az egész világon. A missziói predikáció szól az evangélium egyetemességéről, szerves erejéről. Minden lelkész, amennyiben az evangéliumot hirdeti, a misszió is kell hirdetnie, ha a szöveg tárgyalásánál nem csinál úgy, mint a misszió egy ellenzője, akit megkérdeztek, mit csinál a Bibliában lépten-nyomon elébe táruló missziói igékkel, így válaszolt: „Átugrom rajtuk.“

Az igazi lelkészlak hatalmas tényező a gyülekezet missziói életében. Az igazi lelkész misszionáló személyiség. Harms Lajos, Löhe Vimos, Jensen Keresztély, Warneck Gusztáv gyülekezetei, érezték a belőlük kiáradó és missziói munkára magával ragadó missziói személyiséget. Az igazi lelkészlak vezető missziói munkát végez összes tagjaiban.

Hogyan történik ez? A mondásnak megfelelően: „Amit nem tudok, az nem éget,“ a lelkészlak gondoskodik a gyülekezet missziói ösmeretéről. Az igazi lelkész tud valamit a misszióról. Nemcsak bibliai alapjait ösmeri, hanem a saját egyházát is és nagy vonásokban a világmisszió állását is. Olvassa legalább a saját missziói lapját és a fontosabb missziói irodalmat. A misszióról nemcsak hivatalosan beszél, a szószéken, gyermekistentiszteleten, konfirmációi oktatáson, missziói órákon és ünnepélyeken, hanem látogatások alkalmával, lelkészi összejöveteleken, sőt még a társas érintkezésben is. Igyekszik a misszióval szemben táplált előítéleteket legyőzni, bizonyosságot téve annak dicsőségéről.

Az igazi papné is tud valamit a misszióról, olvas és beszél róla. A missziói irodalom újabbán irodalmilag is magasan áll, amit régebben nem mindig lehetett mondani. Nagyon érdemes és ezért alkalmas a fölolvásra zártkörű összejöveteleken, missziói egyesületben, sőt még gyermekek előtt is. Az igazi lelkészlak gondoskodik a gyülekezetben missziói lapok terjesztéséről a ház gyermekei, konfirmandusok, presbiterek által. Adott esetben létesít missziói olvasókört is.

Az igazi lelkészlak azonban nem elégszik meg a missziói ösmeretnek a gyülekezetben való terjesztésével. Dolgozik és áldoz a misszióért, hogy példaképpül szolgáljon a gyülekezetnek. Nemcsak a verandán vagy dolgozószobájában üdvözli erővel teljes missziói falimondás a látogatót, hanem a missziói persely is, az ösmert bólogató néger, vagy missziói kápolna formájában beszél a lelkészlakon uralkodó és követésre hívó áldozat készségről.

Az igazi lelkészlak vezet a gyűjtéseknél. Sok papnéról tudok, aki a természetbeni adományok gyűjtésénél magával ragadva működött a gyülekezetben. Az igazi lelkészlak vendégszeretően, zúgolódás nélkül fogadja be a misszionáriusokat és vendégszónokokat ünnepélyek idején és egyéb alkalmakkor. Nem fél a fáradságtól, hogy az ilyen vállalkozásokat méltóan és vonzóan készítse elő. Olyan missziói adományok származnak ki belőle, hogy azok magukon hordozzák az áldozat jellegét. Megszervezi a kisebbfajta gyűjtéseket: kalász-szedést, filléres gyűjtést, perselyeket stb. Az igazi lelkészlak igyekszik személyes erőket megnyerni és a misszió szolgálatába állítani. Végül az utolsó, de nem a legjelentelenebb: imádkozik a misszióért. Nem csupán általánosságban, hanem egészen különösen, valamelyik ösmerős misszionáriusért, gyülekezetért, különleges vállalkozásért, meghatározott pogánykeresztényekért, a hazai munkáért. A misszióért a házi áhitatokon is imádkozik, így nevei a gyermekeket és a cselédséget a misszióért való imádkozásra. Mennyi áldás áradhatott ki igazi lelkészlakok missziói imádságából!

Ezzel ellentétben a nem igazi lelkészlak erős akadályt jelent a gyülekezet missziói életében. Hiszen ha a lelkészlak „idegfonat a gyülekezetben“, hogyan legyen a gyülekezetben élet életerős idegek nélkül! Hogyan tudjon a gyülekezet a misszióról és hogyan megedjék meg iránta, ha a lelkészlak nem jár az élen! Ha nem tart és nem terjeszt missziói lapokat, nem olvassa a missziói irodalmat és nem beszél róla. Ha nem tudja, hol dolgozik a misszió nemhogy valamit tudna az ottani népekről és törzsekről, jellemükről, szokásaikról és bűneikről, vallásukról és életükről! Ha a gyülekezet sosem hall a misszióról, sem a lelkész hiva-

talos igehirdetésében, sem egyébként, a konfirmációi oktatásban, vagy gyermek-istentiszteleten, ha még a lelkipásztori beszélgetésekben sem említik Isten Országának legnagyobb munkáját, ha a gyülekezeti lap sem jelent róla semmit! Hogyan dolgozzék a gyülekezet a misszióért és nyerjen örömet az áldozathozatalra, ha a lelkészlak nem vezeti és neveli erre! Mégis vannak lelkészlakok, amelyekből alig jön valami adomány a misszió számára. Vagy — hol vannak az adományok, ha sok lelkész egy év eredményeként 47, 95 fillért stb. küld be a missziói központba, mint azt az átvizsgált számadások mutatják.

Hogy állhat a dolog lelkészlakjaink körül? Mit prédikálhatnak gyülekezetüknek? Vajjon erővel teljes középpontot alkotnak-e a missziói életben, vagy akadályt jelentenek annak? Vajjon ragyogó meleg fény áramlik-e ki belőlük a missziói tudás terjesztésére, a misszió szeretetére és az érte való imádkozásra? Vagy az ellenkező? Sok kérdés merül itt föl. Bárcsak sok lelkész nének arcába kergetnék a vért és előcsalnák a ajkukról fájdalmas kérést: „Kyrie eleison!” „Uram irgalmazz!” és a másikat: „Amit már élem, földözd el; amit még élek, kormányozd Te!”

A misszió Ura tegye lelkészlakjainkat egyre inkább gyülekezeteink missziói középpontjává!

Németből: Zarándi Attila.

A Missziói Gyermekszövetség órája.

Ének: Bizony meglészen az idő.

Kezdő ima tartalma: Isten úgy nevel a 10 parancsolattal Krisztus befogadására, ahogy a kertész neveli a vad csemetét a beszemezés előtt. Valljuk be bánjuk meg, hogy a törvénnel nem foglalkoztunk annyit és úgy, ahogyan a Mennyei Atya azt kívánja tőlünk.

Ige: A nagy parancsolat: Márk 12, 28–34., Jézus szenvedésének mélysege: Márk 15, 34. és az evangélium magva: János 3, 16. alapján megbeszéljük a 10 parancsolat befejezését. Vezérgondolatok: 1. Nekünk igen igen jó, hogy Isten szigorú és a bűnt még az utódokban is igazságosan bünteti, mert ha Isten nem volna szigorú és szent, akkor az emberek egymást is féktelenül bántalmaznák, egymás életét lerombolnák s a földi életet végtére is teljesen lehetetlenné tennék. (bolsevizmus.) 2. Csakhogy Isten semmiképpen nem engedheti meg a bűnt, semmiképp nem alkudozhat a bűnössel a büntetést illetőleg. Hogy ezt az embernek megmutassa, azért a legrettenetesebb büntetés elszenvadásére elküldte emberi alakban egyszülött, Szent Fiát. 3. Lehet-e szeretni olyan valakit, akinek a haragjától és szigorúságától rettegünk és félünk, akitől félnünk kell már csak azért is, mert látjuk, hogy nem tudunk szentül élni s a legkisebbnek látszó bűnszökevényből is mérhetetlen szenvedés, baj, veszedelem támadhat? — A családban az apa szigorúsága és méltó haragja elől máshol alig talál a gyermek menedéket, mint az anya ölében. Az anya nem pártolhatja és mentegetheti ugyan a bűnt, de — könyöröghet a bűnös gyermek iránt való irgalomért. — Isten rettenetes haragja elől nincs máshová menekülnünk, egyesgyedül az Anyaszentegyházba, úgy is mondjuk, a Fiúisten földi menyasszonyához. A Fiúisten tehát a bűn legszigorúbb büntetését is elhordozta és egyúttal megszerezte az Anyaszentegyházat is. Lehet-e ennél nagyobb örömmünk karácsonykor? Lehet-e nagyobb bánatunk, mint annak látása, hogy itt, magyarhoni evangélikus egyházunkban, a templomok közvetlen közelében ezren és ezren élnek Anyaszentegyházon kívüli, kárhuzatos életet. 4. Fogadjuk el hát napról-napra, sőt óráról-órára Jézus szájából a nagy parancsolat, Márk 12, 29–31. Ha Ő mondja, hogy szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből és teljes erődből és hogy szeresd felebarátodat, mint magadat, ez egészen más, mint mikor egyik ember a másiknak mondja, hogy szeresd az Istent és felebarátaidat. Jézus jobban nem szerethette volna földön jártában Mennyei Atyját és az embereket, mint ahogyan egész életével és nagypénteki halálával azt megmutatta. Aki e szeretetet nem fogadja el, az nem is akar „meggyógyulni”, az dacos akar maradni és haragot akar tartani az Istennel csak azért, hogy megmaradhasson a bűnben. 5. Ha nem fogadjuk el Istennek irántunk való szeretetét, akkor nem tudjuk embertársainkat sem igazán szeretni. Az emberek között a szeretet így mindinkább meghidegül S előbb utóbb bele kell zuhannunk a világforradalom vérgőzös poklába s a kár-

hozatba. Aki menekülni akar, még ma vegye szívébe az Ur Jézus Krisztus örök ígét s köztük azokat is, melyekben Isten s a felebarát szeretetére int. Isten szigorúsága és haragja elől meneküljünk s törvényt tökéletesen betöltő Krisztushoz, Ő üdvözít, ha mindenben híven követjük.

Isten haragja némelykor azonnal és szigorúan büntet. Treithofer József magasrangú osztrák tisztviselő a protestáns egyházból áttért a katolikus egyházba, mint akkortájt többen, akik ezzel abban az időben a katolikus királynőnek akartak hizelegni. Az áttérés nem lett volna baj, hanem ez az ember azután minden elképzelhető módon csúfolta és gúnyolta az előbbi egyházát. 1753. febr. 19 én eljött hazánkba, Győrbe. E napon ugyanis gazdag s előkelő mágnások farsangi bált rendeztek Győrött s Treithofer ezen akart résztvenni. Meg is jelent este a díszpompás bálteremben, mégpedig Dr. Luther Mártonnak öltözve, hogy az embereket így megnevetesse. Valaki társnak is akadt a gúnyolódásban, az meg felöltözött Luther feleségének, Bóra Katalinnak. Treithofer hóna alatt vastag könyvet szorongatott, hogy az jelentse a német bibliát. Aztán elkezdett gyóntatni és egy katolikus püspök, ki jelen volt a bálon, elsőnek jelentkezett, hogy résztvesz a gonosz bohóckodáson. A gyónás után prédikációba kezdett az elvetemedett, miközben a bálterem mulató vendégei istentelenül röhögtek. Végül a „Mi Atyánk“ ba is belé mert kezdeni a hamis Luther, de mikor e szökhöz ért: „mert Tied az ország és a hatalom“, akkor gutaütéstől hirtelen összerogyott, jó párszor meghengergőzött a padlón, szája pedig habzott, mint a veszett kutyáé. Alig tudták róla az álruhát lefejtetni, vergődött, mint valami ördögös és így, rángatózás és csapkolódás közepette lehelte ki lelkét tizenegy nap múlva. Tizennégy napra rá követte a halálba a társa is, ki Bóra Katalint gúnyolta ki.

Aranymondás: Az első és legnagyobb parancs.

Záróimánkban hálát adunk Istennek a karácsonykor ünnevelt legnagyobb kegyelmi ajándékért. Dicsőítjük Istent irgalmáért és segítségért könyörgünk, hogy Krisztus nyája lehessünk igazán. Mi Atyánk.

Ének: Egyetlen forrása. Hallelujah 37.

N. J.

Missziói imaóra.

A Misszióegyesület tagjai és a misszió barátai minden hónap második keddjén, tehát most: december 8-ikán, missziói csendes órát tartanak, vagy csoportokban, vagy ha erre nem nyílik alkalom, magánosan. Decemberi elmélkedésünk témája legyen: A testben megjelent Ige.

Az elmélkedés alapjául ajánljuk a következő ígét:

„Az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.“ — János 1, 14.

„Imé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme leszen: mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában.“ — Luk. 2, 10. 11.

„Az Istennek legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért.“ — 2. Kor. 9, 15.

Adjunk hálát a karácsonyi örömmüzenetért, amelyben Isten az ő bűnbocsátó kegyelmét és minden értelmet felülmúló szeretetét ajánlja; Jézus Krisztus aláztasságáért és engedelmségéért, amellyel kész volt magát odaadni áldozatul bűneinkért; a békességért és jóakaratéért, amellyel a karácsonyi evangéliom megtartani akarja a bűneiben veszni tért világot.

Adjunk hálát egyházunk zsinatáért, az új istentiszteleti rendért, D. Dr. Ihmels körutjáért s mindazokért az eszközökért, amelyekkel Krisztus egyházunkat gyarapítani, erősíteni akarja.

Kérjük Isten kegyelmét, hogy karácsonyi ünneplésünkre az ádventi hetekben jól készüljünk elő. Könyörgjünk Istenhez, hogy családunknak, gyülekezetünknek, népünknek és az egész keresztyén világnak legyen boldog Karácsonya, békességben és szent örömben.

Imádkozzunk azokért, akik idegen népek között hirdetik az evangéliomot, hogy Isten áldja meg munkásságukat s így mindig többen jussanak el az igazság ismeretére és Isten gyermekeinek békességére.

„Örökkévaló Isten! Miként hajdan messze országokból a csillag elvezette a zarándokokat Bethlehembe, úgy vezessen el minket is a te kegyelmed lelkünk megtartójához, Jézushoz. Add, hogy az az indulat legyen mibennünk, amely volt Fiadban, a mi Urunkban, hogy készséggel odaszenteljük magunkat azoknak szolgálatára, akik nyomorban színlődnek. A mi Urunkért, a Jézus Krisztusért. Ámen.“

A szél fú, ahová akar.

Az Egyház magva.

Uganda földje Keletafrikában ösmeretlen és pogány volt még néhány év-tized előtt. Fővárosának, a hét dombon épült Kampalának most sok temploma, iskolája és kórháza van. A városon kívül emlékművek tesznek bizonyosságot arról, hogy itt is a vértanuk vére volt az egyház vetőmagva. Az egyik hegyoldalban emléktemplomot építettek az állhatatos keresztyének százainak emlékére, akiket Mtesa király fia, a jelenlegi király apja tüzzel és karddal megöletett. Magas kőkereszt emelkedik lenn a sikon. Egykor állhatatos bennszülött keresztyének mentek azon a helyen örvendező szívvel a máglyahalálba. A Brit és Külföldi Bibliatársulat londoni múzeumában egy vérrel lepett bibliarész emlékeztet az üldözésnek arra az idejére. A könyvet tulajdonosának ki kellett volna szolgáltatnia, hogy eléggessék. „Inkább megöletem magamat, minthogy odaadjam Isten Igéjét“, hangzott válasza. Karddal összevágták, kiömlő vére pedig elborította a szent Könyvet.

A szeretet mindent legyőz.

G. Patonnak, a déli tenger misszionáriusának pogány környezetében volt egy erőszakos ember. Az Evangéliummal szemben teljesen elzárkózottnak látszott. Nasi nak hívták. Ez a pogány egyszer súlyosan megbetegedett. Paton meglátogatta és gondoskodott, hogy ápolják, de nemsokára hosszabb utra kellett indulnia. A bennszülött keresztyének összefogtak, hogy szeretettel gyakoroljanak Nasi val szemben. Ahol tudtak, segítettek neki és minden alkalmat fölhasználtak, hogy az Igét hirdessék. Szeretetük minden fáradozása sokáig hiábavalónak látszott, de végül dicsőséges jutalmat nyert. „Nem tudok tovább ellenállni Krisztustoknak,“ kiáltott föl a beteg egy napon. „Ha ilyen jóvá tesz benneteket velem szemben, újítsa meg az én szívemet is úgy, mint a tiéteket.“ Nasi-nál minden megújult. Keresztyén oktatást kapott és megkeresztelkedett. Mily nagy volt Paton öröme, amikor hazatérése alkalmával a vad pogányt Jézus hű tanítványaként látta viszont. A testvérek szeretete legyőzte.

Zarándi Attila.

H I R E K.

D. Dr. Ihmels Károly az egyetemes közgyűlésen. D. Báró Radvánszky Albert titkos tanácsos, egyetemes felügyelő a hazánkban köruton levő D. Dr. Ihmels Károlyt meghívta vendégként egyetemes egyházunk október 29-iki közgyűlésére s annak keretében az elnöki megnyitó után meleg szavakkal köszöntötte a jubiláló Lipcei Missziót és annak igazgatóját. Az üdvözlésre D. Dr. Ihmels válaszolt s rámutatott arra, hogy bizonyára ez az első eset, hogy a Lipcei Missziót és annak igazgatóját egyetemes közgyűlésünkön üdvözölték; megemlítette, hogy azokban a gyülekezetekben, amelyekben körutján megfordult, mindenütt erős építő akaratot tapasztalt; magyar misszioná-

riusokat kért a Lipcei Missziónak. D. Báró Radvánszky Albert egyetemes felügyelő október 28-ikán vendégül látta a Lipcei Misszió igazgatóját azon a vacsorán, amelyet az egyetemes közgyűlés előestéjén a Luther-Otthonban adott.

Tanácsülés. Misszióegyesületünk tanácsa október 28-ikán tanácsülést tartott Budapesten. Résztvett D. Dr. Ihmels Károly lipcei egyetemi tanár, a Lipcei Misszió igazgatója is, akit Dr. Molnár Gyula elnök üdvözölt. Ugyancsak megjelent az ülésen Scholtz Ödön esperes, az Egyesület tiszteletbeli elnöke. D. Dr. Ihmels igazgató készséggel felajánlotta, hogy a Lipcei Misszió egy rendezendő külmissziói tanfolyamra készséggel küld eladókat; Zászkaliczky Pál egyesületi

jegyzőnk a tanfolyamot meghívta a főtí gyülekezetbe; a tanfolyam előreláthatólag 1937. augusztus végén, vagy szeptember elején lesz. (Itt megemlítem, hogy Duszik Lajos főesperes jövő évi közgyűlésünket szeretettel meghívta Miskolcra; a meghívást köszönettel vettük.) A tanácsülés foglalkozott a Missziói Lapok kibővítésével és Farkas Zoltán kölesdi lelkésznek a Missziói Lapokra vonatkozó javaslatával; ebben a dologban azonban az ülés végleges határozatot nem hozott; a lap terjedelmének bővítését a tanács újból elhatározta. Sajnálattal vette az ülés tudomásul, hogy Mesterházy Sándor tb. esperes a tanácstagságról lemondott; helyébe az alapszabályok értelmében a tanács Belák Sándor tokaji lelkész póttagot hívta be a tanácsba rendes tagnak.

Missziói ünnepély. Az egyetemes közgyűlés előestéjén, október 28 ikán, missziói ünnepély volt a budapesti leánygimnázium deaktéri dísztermében. A közönség egészen megtöltötte a termet. Képviseltette magát a református missziói szövetség is. Németh Károly elnök üdvözölte D. Dr. Ihmels Károlyt, aki azután Dr. Báró Podmaniczky Pál egyetemi tanár tolmácsolásával előadást tartott a Lipcei Misszióról, reámutatva Istennek segítségére, amellyel úgy az indiai, mint az afrikai munkát sokféle nehézség és harc közepette megáldotta s eredményessé tette; kifejezte azt az óhaját, hogy bár a magyarok közül is akadna misszionáriusa a Lipcei Misszióknak. A programmagazdatisághoz hozzájárult a fasori énekkar Peschko Zoltán karnagy vezetésével és Linkesch Margit úrleány szavalatával.

A budapesti ima-órán november 10 ikén Dr. Báró Podmaniczky Pál tartott vetített képes előadást a jubiláló Gossner-misszió indiai munkájáról. — Utána a tanácsnak és Egyesületünknek néhány tagja folytatott megbeszélést a Missziói Lapok ügyében. Az a kérdés forgott szőnyegen, hogy lapunknak már a pápai közgyűlésen elhatározott bővítése milyen formában történjék. Nagyobb alakban jelenjen-e meg a lap, vagy pedig az eddigi alakban, de nagyobb oldalszámmal. Arra a megállapodásra jutottunk, hogy a Missziói Lapok az 1937. évben az eddigi előfizetési áron, nagyobb oldalszámmal, az eddigi alakban fog megjelenni. Megkérte az értekezlet Farkas Zoltán kölesdi lelkész, hogy missziói ünnepélyek számára dolgozzon ki egy egészen elkészített pro-

grammot, amelyet Egyesületünk a lelkész és tanító uraknak s mindazoknak, akik missziói ünnepélyeket óhajtanak rendezni, készséggel, ingyen bocsát rendelkezésre.

A budapesti tagok decemberi bibliorája 8-ika helyett — a zsinatra való tekintettel — 15-én fél 6 órakor lesz az Üllői-uti imateremben. A jubiláló neundettelsai misszióról Farkas Zoltán kölesdi lelkész tart előadást. Írasmagyarázatot: Scholz László s. lelkész.

Új évfolyama kezdődik a Missziói Lapoknak a következő számmal. Az 1937. évi évfolyamban a Missziói Lapok több oldalszámban, tehát gazdagabb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára változatlanul egy pengő marad egy évre. Egyesületünk kész a Missziói Lapokért áldozatokat hozni, mert ezzel is a külmisszió ügyét akarja szolgálni evangélikus egyházunkban. De szeretettel kérjük a misszió ügyének támogatóit és munkásait, hogy lapunkat támogatással terjeszteni szíveskedjenek s tekintsek a lapterjesztés munkáját missziói munkának. Az 1937. évi első számból készséggel küldünk mutatványszámot bárhová, hogyha ebben az irányban lapunk olvasói december hó 20. ig megkeresést intéznek a kiadóhivatal vezetőjéhez, Drenyovszky János vallásnár úrhoz, akinek postai címe: Kispest, Főtér 12, fszt. 2.

Lipcei Misszió A Lipcei Misszió kollégiuma a f. évi június 27-ikén elhunyt Raum János afrikai senior helyébe D. Dr. Gutmann Bruno misszionáriust (Moschi) hívta el az afrikai misszió szeniorának. A Raum elhalálzásával megüresedett madsamei missziói állomást Rother Rudolf misszionáriussal töltötték be. Tervbe van véve, hogy a maszai pusztaakra Új-Moschiban állandó misszionáriust alkalmaznak, mert a róm. kath. Misszió erősen terjeszkedik; a római katolikusok Új-Moschiban templomot akarnak építeni.

Készítsük elő az Egyetemes Imahetet! Az Evangélikus Világszövetség (alliance) az 1937. évre is elkészítette az Egyetemes Imahét tárgysorozatát, melyet a Magyar Evangéliumi Szövetség december elején szét fog küldeni. Mint-hogy a MESZ már az év első felében alapszabályokkal egyesültté alakult s minthogy negyedévi folyóiratot is szándékozik indítani, az imaheti felhívás és tárgysorozat e lap legelső számában fog megjelenni. A MESZ. vezetősége azonban már ez uton felkéri a külön-

bőző evangéliumi gyülekezeteket és egyesületeket, hogy már most tegyék meg a szükséges intézkedéseket az 1937. január 3-ától 10-éig tartandó imahét megszervezésére. Imaheti tárgysorozatot az érdeklődőknek dr. vitéz Csia Sándor, a Magyar Evangéliumi Szövetség ügyvezető alelnöke (Budapest, VI., Andrásy-ut 83. sz. 2.) szívesen küld.

Abessziniából. Dr. Lüders, hermansburgi missziói orvos, veszedelmes menekülés után augusztusban ért vissza Hermansburgba. Bedelle állomáson volt Abessziniában. Miután ott a misszió gazdáját, Müllert, legyilkolták, Dr. Lüders elhatározta, hogy Müller özvegyét és árvaít biztonságba helyezi. Alig jutottak három óra járásnyira Bedellelől amikor köröskörül nyílt csata kezdődött. A szorongatott menekülőket a váratlanul arra vetődött Rasz Izmeru mentette ki a halál torkából, mert már gyilkos merénylet készült ellenük. Dr. Lüdersnek sikerült Müller özvegyét és árvaít Szudánon és Port Szaidon keresztül Németországba kísérni. Ő maga minden személyes és orvosi felszerelését otthoztatta. Hat éve, amikor Kínában a kommunisták elől menekült, sikerült legalább értékes orvosi műszereit és orvosságait megmentenie. — Abessziniában a római katolikus egyház újra szervezkedik. Tizenkét apostoli vikáriust szerveznek Abessziniá területén, s kizárólag olaszországi r. kath. papok működhetnek Abessziniában; azokat a r. kath. papokat és misszionáriusokat, akik ott most működnek, de nem olasz származásúak, más országokba telepítik át. Graziani marsal a bennszülött kopt keresztény egyháznak vallási türelmet ígért; de a régóta ott munkálkodó protestáns missziók eddig semmiféle biztosítékot nem kaptak.

A Lutheránus Világkonvent végrehajtó bizottsága szeptember 29—október 6-ig tartotta ülését New Yorkban. A bizottság összeállította a Világkonvent új programját s úgy határozott, hogy Marahrens Ágoston hannoveri püspök lévén a Világkonvent elnöke, az új program végrehajtásának főhadiszállása Berlinben lesz. A lutheránus szolidaritás ápolására és kiépítésére irányuló új program kivételére Lilje János lelkész, a Keresztyén Diákszövetség fejének személyében titkárt választottak, aki mellé segédeket is állítanak. A titkár különleges utasításokat is kapott: össze fogja állítani enciklopedikusan a világ minden lutheránus egyházára vo-

natkozó adatokat; 1940-ben megjelenik az 1930-ban először kiadott „A világ lutheránus egyházai“ című könyvnek átdolgozott kiadása; negyedévenként jelentés készül a program megvalósításának részleteiről a végrehajtó bizottság tizenkét tagja részére; időközönként tájékoztatás fog megjelenni a világ lutheránus egyházi sajtója számára; központi segélyirodát állítanak fel váтамennyi lutheránus egyház részére; a titkár képviseli a világ lutheránus egyházait mindazokon az egyetemes konferenciákon, amelyeken a lutheránus egyházak résztvesznek, úgyszintén a különböző államok követségeinél és más politikai intézményeknél; tervbe van véve ígéhirdetők és előadók cseréje; a titkárnak egyik fontos kötelessége továbbá az 1940-ben tartandó lutheránus világkonvent programjának előkészítése. Kívánatosnak tartja a végrehajtó bizottság, hogy a világ lutheránus egyházai egységesen járjanak el a különböző egyetemes jellegű keresztény mozgalmakban való részvétel dolgában s együttesen határozzák el, hogy azokon képviseltetik-e magukat vagy nem; bár nem hagyhatók figyelmen kívül a tényleg meglévő különbségek, mégis öszintén kell óhajtani, hogy a lutheránus egyházak résztvegyenek a keresztényen szeretet munkáiban annál is inkább, mert minden keresztényen egyházban vannak igazi keresztény emberek; feltehető azonban a lutheránus egyházak részvételének az, hogy mindegyik egyház hivatalosan legyen képviselve s hogy az illető egyetemes jellegű keresztény szervezet célkitűzése kizárólag az egyházi tevékenység tulajdonképeni körébe vágjon. A végrehajtó bizottság utolsó határozatával egy külön szervnek felállítására hívja fel a lutheránus Világkonventet, amely szervnek feladata az lenne, hogy a világ lutheránus egyházait egy frontba tömörítse a harcok klerikalizmus ellen mindenütt, ahol az egyházzpolitikai eszközökkel akarja elnyomni az evangélikus kisebbségeket. A végrehajtó bizottság 50.000 dolláros költségelőirányzatot fogadott el; ennek az összegnek egyedüli rendeltetése a lutheránus lelkesek és egyháztagok segélyezése Oroszországban, Ukrajnában s több más országban, ahol a lutheránusok kisebbségben vannak, továbbá az indiai és más német missziók támogatása, amelyek a német birodalom pénzügyi politikája miatt anyagi nehézségek közt vergődnek.

Japánban újabb időkben erősen szervezkedik a mohamedánizmus; a birodalom különböző részeiben mecsetek épültek, Tokióban pedig mohamedán szemináriumot állítottak fel. Több japán egyetemen tanítják az arab, perzsa és török nyelvet. A cikkíró, aki az Indian Review-ban felhívja a figyelmet erre a mohamedán invázióra, azt sejtí, hogy Japánnak Kínán túlmenőleg is vannak hódító szándékai s ennek az imperialista politikának tulajdonítja azt a kedvezést, amiben a mohamedanizmus Japánban részesül.

A huszonöt éves Luther-Naptár. Az 1937-ik évre XXV. évfolyamában jelent meg a Hetvényi Lajos soproni liceumi vallásánár által alapított, most Németh Sámuel soproni liceumi igazgató által szerkesztett Képes Luther-Naptár. A jubileumi számba D. Báró Radvánszky Albert írt Emléksorokat. A sok értékes cikk közül itt megemlítjük a Gáncs Aladár-ról szóló megemlékezést Rimár Jenő tollából, Gáncs Ala-

dár arcképével s Danhauser László cikkét a 100 éves Lipcei Misszióról, Ihmels Károly arcképével. Missziói vonatkozás van az Abesszíniát ismertető cikkben is. A Luther-Naptár ára 70 fill.

A Kontinentális Missziói Bizottság szeptember 15—18. Hemmenben, Hollandiában ülésezett. Három főkérdéssel foglalkozott: a világmisziói helyzete különös tekintettel az egyes misziók legfontosabb feladataira; a fiatal egyházak önállósága s végül az 1938-ban Brémában tartandó Kontinentális Missziói Konferencia előkészítése.

Tömbnapár. Az 1937. évre újból megjelent a Bethánia könyvkereskedésnek kiadásában, Sallay István ref. lelkész szerkesztésében a Magyar Keresztények Naptára. Minden napra hozszenitársbeli helyet, rövid írásmagyarázatot és kis történetet. Sok evangélikus munkatárs is dolgozott a Naptárba. Ára hátlap nélkül 1.20 P, hátlappal vagy könyvvalakban 1.60 P.

Kimutatás

a magyarhoni ág. hitv. evang. Misszióegyesület pénztárába 1936. október 23-tól november 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: Mezőberényből a Nemzeti Kör 3 (1), Pilisi Márton 3 (1), Borgulya Endre Szarvas 1, Végh Emilia Bpest 3 (1), Molnár Gyula Bakonyszombathely 3 (1), Mayer Pál Iklad 3 (1) P.

Offertorium: Dunántúli egyházkerület gyülekezetei: 569.76, Bp. Üllői u. külm. óra 6.06. Dr. Ihmels Károly a lipcei misszió igazgatójának magyarországi körútján: Győr 19.59, Szarvas 25, Bpest Deák tér 18.30, Cegléd 14.08, Szekszárd 13.30, Bpest Angyalföld 11.24 P.

Adományok: Mályusz Tibor Kispest 10. Bpestről: „Atom“ 4, Dr. Molnár Gyula 2, Rimár Jenő 2, Kovács Imre Pápa 1, Szarvasi missziói fiókegyelet Pushamma S. John indiai bibliásasz-

szony eltartására 82 P.

Perselygyűjtés: Soltész Gyuláné Nyiregyháza 13.23 P.

Gyermekszövetség: Meszlen bélyegért 10 P.

Gáncs Aladár síremlékére: Dr. Deák János Sopron 10, Szeberényi Gusztáv Békéscsaba 10, Büki Jeű Mekényes 5, Körmendi ev. Nőegylet 5, Bpestről: N. N. 5, Varsányi Mátyás 3 P.

Ukrán misszióra: Hudák Jánosné Nyiregyháza 7, Rimár Jenő Bpest 1, Mészáros Sámuel Edelény 2 P.

Christaananda missziójára: Dr. Molnár Gyula 1, Zarándi Attila 1, Rimár Jenő 1 P.

Árva javára: Zarándi Attila 1 P.

Szeretettel kérem a tagokat és a hittestvéreket, hogy a szelvényen megírni szíveskedjenek, mily címen: tagdíj, offertorium, gyűjtés vagy adomány címen könyvelendő el a küldött összeg.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1936. november 22.
Csekk számla száma 16.188.

Rimár Jenő pénztáros
XIV., Gizella ut 28. fsz. 1
Telefon: 2-97-189.